

Magelungens Vänner

Skrivelse till Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnd

Åtgärder för restaurering av Magelungens vikar

Undertecknade vill att kommunerna beslutar:

- Att varaktigt återställa vattenflödet till Fagersjövik
- Att bedriva en selektiv och varaktig bekämpning av sly, träd och vass längs stränderna
- Att selektivt öka vattendjupet i vikarna

Magelungen kan erbjuda en mycket attraktiv miljö för den ökande befolkningen i kringliggande områden. Det är en sjö där vatten, fågelliv och natur skulle kunna göras tillgängligt för storstadsborna. Sjöns betydelse idag är inte minst människans rekreationsbehov i det växande Stockholm. Men för att uppnå detta krävs selektiva åtgärder i miljön. För grunda vikar som Fagersjövik och Gäddvik behövs en utformning med öppna vattenytor på många ställen men också spänger över våtmarker och kanaler.

Åtgärdsprogram för Magelungen, Forsån och Drevviken är nu under bearbetning i Stockholms kommun i anledning av EU:s vattendirektiv. Det berör tillflödena till sjön där tillrinningen av dagvatten ska åtgärdas och nya dammar tillkomma under de närmaste åren. För problemet med internt läckage av fosfor, till följd därav igenväxning av grunda vikar finns inte tillräckliga förslag i utredningen.

Skötselplanen för det nya naturreservat i Rågsveds friområde pekar på att det ska bli ett välbesökt område med höga rekreativa värden. För detta behövs ännu fler åtgärder än vad som nu beskrivs i skötselplanen.

Alla förslag måste utformas med utgångspunkt att sjöns naturliga tillstånd ska återskapas. Detta innebär att det behövs kompensation för det vatten som nu leds till Mälaren från sjöns naturliga tillrinningsområde.

Vattenflödet till Fagersjövik

Vi anser det nödvändigt att öka vattengenomströmningen i Fagersjövik. Nästan hela tillflödet har försvunnit i historisk tid och detta visar sig idag på en mycket snabb uppgrundning och igenväxning med vass och av träd. Görs inget kommer viken på sikt att vara helt igenvuxen. Ett ökat vattenflöde leder till större belastningstålighet med minskad tillväxt, större vattenomsättning, naturligare sedimenterings fördelning i viken och sjön och därmed långsammare uppgrundning.

Tillförsel av vatten i NV Magelungen kan också bidra till att vattenståndet bättre kan regleras. Det finns flera sätt detta kan lösas på; genom omledning av dagvatten (som idag leder till Mälaren), återföra vatten från Mälaren genom pumpning eller genom tappning från huvudvattenledning som finns i närområdet.

Vårt förslag är att kommunerna gör ett inriktningsbeslut att vatten ska återföras, avsätter pengar i investerings- och driftbudget samt inleder en projektering.

Vegetationsborttagning och klippning av undervattensväxter

Det behövs en plan för att varaktigt ta bort vegetation genom klippning och upptagande av rötter. Genom frivilliga insatser sker idag klippning i Fagersjö med mycket lyckat resultat. En förutsättning för framgång är borttagning av sly, träd och rotfilt. Den kraftigare vegetationen gör det allt svårare att återställa sjön och är ett hot mot fågelruvning och gäddlek genom att större fåglar har träden som utgångspunkt för att ta ägg och ungar. Viktigt är att resterna borttas för att t.ex. användas för biogasproduktion.

Vårt förslag är att kommunerna gör en långsiktig plan för tillräcklig borttagning av vegetation och avsätter medel i driftbudgeten för detta.

Ökat vattendjup

Sedimentborttagning behövs för att minska och förhindra näringsläckaget samt återskapa ett naturligt djupförhållande för viken i sjöns geografiska läge. Ett djupare vatten ger också större vattenvolym med kallare vatten, större belastningstålighet och mindre omrörning av botten från vågrörelser. Genom selektiv sugmuddring kan man åstadkomma att näringsläckaget lokalt minskar. Det ökade djupet åstadkommer också en kallare bottentemperatur och minskad tillväxt av rotväxter, vilket resulterar i färre växter på ytan.

Att det växer mycket i sjön är ett resultat av att vattnet blivit klarare när näringshalten minskat i sjöarna, samtidigt som det finns mycket näring kvar i sjösedimenten. Vissa år växer det extra kraftigt i främst grundare vikar i många sjöar, men där muddring tidigare skett sker idag ingen överflödigt tillväxt. Det måste klarläggas hur massorna kan användas, i vikarna har massorna relativt högt organiskt innehåll. Muddermassor bör kunna användas som gödning och täckningsmaterial men även som källa för fosforåtervinning.

Vårt förslag är att kommunerna gör en plan för hur en selektiv fördjupning av sjön ska ske och avsätter tillräckliga medel i investeringsbudgeten.

Samordning

Alla åtgärderna måste utföras samlat så att man får bästa sammanlagda resultat med få negativa effekter för näringsflöden och biologisk mångfald.

För att inte upprepa tidigare problem med samordning av åtgärderna för Magelungen är det viktigt att Stockholm och Huddinge kommun på ett tidigt stadium reder ut olika prioriteringar och finansiering. Det är nödvändigt för att uppfylla kraven från EU:s vattendirektiv och från det växande invånarantalet kring sjön som behöver rekreation och goda naturupplevelser.

Vårt förslag är att kommunerna gör en gemensam plan för samordning av föreslagna åtgärder.

Ett likalydande medborgarförslag har idag lämnats till berörda stadsdelar och som Huddingeförslag. För föreningen Magelungens Vänner

Fagersjö den 26 juni 2018

A black rectangular redaction mark covering the signature of the person who wrote the letter.